

Arkivsaksnr.:
2021/6493

Dokumentdato:
26.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
40/22

Møtedato:
06.09.2022

Anbefaling om nedlegging av Bachelorprogrammet i retorikk

Dokument i saken

- Rapport fra programsensor 2017
- Vedtak i Instituttrådet ved FoF, sak 2019-06
- Femårig programevaluering BAHF-RET 2020
- [Protokoll fra Fakultetsstyret 15.06.2021](#)
- Referat fra programstyremøte BAHF-RET
- Brev fra fakultetet 1.9.2021
- Vedlegg til brev av 1.9.21 – forslag til tidsplan for nedlegging av BAHF-RET

Bakgrunn

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (FoF) har siden 2004 tilbudt det tverrfaglige Bachelorprogram i retorikk (BAHF-RET). Programmet er et samarbeid mellom filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitenskap, medievitenskap og nordisk.

Programmet har i flere år vært preget av dårlig rekruttering, komplisert struktur og en utydelig faglig identitet. Dette blir påpekt i rapporten fra programsensor Hanne Roer (Københavns Universitet) fra 2017. I 2019 vedtok Instituttrådet ved FOF at instituttet innenfor daværende rammebetingelser ikke kunne ta ansvar for driften av programmet. Fakultetsstyret vedtok i møte av 15.6.2021 (S 41/21) å ikke anbefale reakkreditering av BAHF-RET på bakgrunn av den innsendte femårige programevalueringen.

I dialogmøte og oppfølgende drøftingsmøte mellom Det humanistiske fakultet og FOF våren 2021, ble det konkludert med at en skulle gå i gang med forberedelser til nedlegging av programmet. Dette ble fulgt opp i formell henvendelse fra HF-fakultetet til FoF (21/6493) der instituttet besørge for at programstyret for BAHF-RET kaller inn til møte for å starte prosessen med nedlegging. I det følgende programstyremøtet 16.11.2021, ble det imidlertid rådet til å legge nedleggingsprosessen på is i påvente av avklaringer rundt eventuelle løsninger for å videreføre programmet.

Da det per dags dato ikke er kommet nye opplysninger rundt dette, mener Det humanistiske fakultet at det nå er riktig å fortsette arbeidet med å legge ned programmet i tråd med instituttets ønske og slik at nedleggingen kan skje i samsvar med fristene UiB har satt for slike prosesser. Dette innebærer at anbefaling om nedlegging av BAHF-RET blir lagt frem for Utdanningsutvalget i oktober 2022, før det vil bli fattet endelig vedtak i Universitetsstyret i desember 2022.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet anbefaler at Bachelorprogrammet i retorikk legges ned, med virkning fra høsten 2023 og at programmet følgelig ikke lyses ut våren 2023.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Årsrapport 2017 fra programsensor

Hanne Roer, ph.d.

Lektor i retorik, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling
Københavns Universitet

Rapporten er baseret på to møder i styregruppen (december 2015 og 26. april 2017), referater fra andre møder i perioden, oplæg og diskussion med retorikgruppen på Institutt for Informasjons- og medievitenskap på SV-fakultetet (25. april 2017) og interviews med to studerende (Ole Grepp og Markus Odland) og ansatte (Hans Marius Hansteen, Henning Laugerud). Mit kendskab til programmets sammensætning stammer også fra hjemmesiden. Jeg har desuden kendskab til retorikuddannelsen i Bergen gennem flere år som censor på opgaver i visuel retorik, som medlem af bedømmelseskomiteer (ph.d., stillingsbedømmelse) og som medlem af Netværket for Ret og litteratur (2005-2009) ved bl.a. Arild Linneberg. Jeg har selv været med til at opbygge retorikuddannelsen på Aarhus Universitet (1998-2004). Siden 1/1 2016 har jeg været formand for Studienævnet på Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, hvor deltagelse i den omfattende kvalitetssikringsproces på Københavns Universitet er en vigtig del af arbejdet (udover studieplaner og planlægning af undervisning m.v.).

Jeg har ved både mødet i 26. april 2017 og i interviews med interessenterne spurgt til:

- 1) Organisering af BA-programmet. Ledelse og organisering**
- 2) BA-programmets struktur og kohærens**
- 3) Den faglige identitet/profil**

Dette er fokus i denne første rapport som jeg først skriver nu, efter at have været programsensor siden 1/1 2015. Forsinkelsen skyldes at der i 2016 var tvivl om, hvorvidt BA-programmet ville få lov til at fortsætte.

Baggrund for BA-programmet:

Der har i mange år været et stærkt retorikmiljø på UiB. Det kan føres tilbage til Retorikforum, ledet af Georg Johannesen der har været inspirator til en del forskere på Det humanistiske

fakultet. Samtidig har retorikforskningen også stået stærkt på Det samfundsvidenskabelige fakultet hvor den amerikanske retoriktradition har stået centralt.

Organisering:

Professor i medievidenskab, Jens Kjeldsen, der i sin tid blev ansat til bl.a. at opbygge en BA-uddannelse i retorik, var i flere år leder af programmet. Siden 2015 har FOF og Hans Marius Hansteen (HMH), første amanuensis i filosofi, varetaget ledelsen af BA-programmet.

Det særlige for BA-programmet er at administration og undervisning varetages af ansatte fra to fakulteter og tre institutter (og flere fag). Det giver mange problemer. F.eks. er der forskellige økonomiske interesser, ligesom der er forskellige opfattelser af faget retorik, og hvad der skal være grundstammen i en retorikuddannelse. De enkelte kurser varetages af mange forskellige undervisere, idet der ofte vil være to-tre forelæsere på ét kursus.

Der afholdes med jævne mellemrum (3-5 gange om året) møder i styregruppen.

Jeg deltog i **mødet 27/4 kl. 10-12** hvor jeg spurgte til de tre punkter nævnt ovenfor.

- 1) **Administration og ledelse:** Ledelsen af programmet på FOF har ført til en forenkling af administrationen, og der er tilfredshed med lederens (HMH) indsats for at styrke programmet. De enkelte fag fagmiljøer har deres respektive programstyrer, og der er afsat midler til studiehjælp. HMH vidste ikke præcist hvor mange timer der er afsat til organisering og studiehjælp på FOF og på de enkelte fag. Programstyret behandler primært ting vedrørende studieplaner. Det er ofte kompliceret fordi der er så mange involveret, der alle vil sikre sig kompensation for deres arbejdsindsats. De valgfrie fag tæller også i deres respektive BA-programmer (kunsthistorie, filosofi, klassisk), og derfor er det vanskeligt at dele kagen, så at sige. Programstyret på FOF behandler først og fremmest revisioner og andet vedrørende studieplaner, hvilket sendes videre til programstyret for filosofi der efter endt behandling sender videre til HF, om nødvendigt. Programstyret for retorik kan ikke selv lave om på de valgfrie emner fordi de ligger under de enkelte fag (kunsthistorie, litteraturvidenskab etc). At der er to fakulteter involveret, LLE og FOF på HF og Institutt for Informations- og medievidenskab på SV-fakultetet, gør det meget vanskeligt. Info-medievidenskab er ansvarlig for det obligatoriske grundforløb, 101 Retorikk, men det er meget vanskeligt at organisere med undervisere fra mange forskellige fag (hvordan fordeles timer og lokaler?). Ofte er det ph.d.-studerende fra info-media der står for organiseringen, hvilket ikke sikrer stabilitet og kontinuitet (i år er der 12-14 studerende på 101 Retorikk: 6-7 retorikstuderende og 6-7 fra medievidenskab).
- 2) **BA-programmets struktur og kohærens:** Programmet består af tre obligatoriske fag og flere valgfrie fag. Alle de involverede fem institutter deltager i princippet i undervisningen

på de obligatoriske fag. Faget 102 Klassisk retorikk varetages dog alene af Gjert Vestheim og derfor er organiseringen ikke problematisk (i år er der 8-9 studerende). BA-opgaven har de studerende indtil videre skulle skrive på et af de respektive fag, men programstyret har nu oprettet et BA-emne kun i retorik. Desuden er HMH ved at videreudvikle et nyt valgfrit fag, Filosofi og retorikk. De studerende fremhævede at den fragmenterede struktur bevirker at de ikke oplever en stærk faglig struktur. Det er anstrengende for de studerende at finde ud af strukturen (fordi der er så mange forskellige forelæsere), men det største problem er dog den manglende faglige identitet.

3) Den faglige identitet/profil: de studerende oplever at der ikke er et fælles retormiljø, og at underviserne har forskellige opfattelser af retorik. Det betyder, iflg. de to studenterrepræsentanter, at man kan tage en BA i retorik uden at læse noget dybdegående om retorik. I værste fald kommer man ikke videre end de tre appelformer (logos, etos, patos). De studerende synes at de begynder forfra med basal retorik til hvert kursus, og at de aldrig hæver sig over "100-niveau". De studerende forsøger selv at samle sig til arrangementer, guest lectures etc. HMH bemærker at det er en udfordring for underviserne, at de studerende kommer med forskellige forudsætninger (de retormstuderende på hans eget kursus har ikke den filosofiske ballast, som de deltagende filosofistuderende). Jeg spurgte om der blev brugt de samme lærebøger, eller om lærebøgerne byggede på forskelligt retormsyn. De studerende og underviserne svarede at i 102 Klassisk brugte man Øivind Andersen, udover originaltekster, i medievidenskab Jens Kjeldsens *Retorm i vår tid*, på Litteraturvidenskab Roland Barthes og i 208 Praktisk Argumentation er Perelman en hovedfigur. Jeg spurgte hvor de moderne retormiske discipliner, fx *rhetorical criticism*, var, og svaret var at det var på medievidenskab. De to studenterrepræsentanter svarede at titlerne på fagene er misvisende, og at indholdet i for høj grad afhang af undervisernes præferencer. 208 Praktisk Argumentation er egentlig ikke praktisk argumentation som ligger i Akademisk skrivning (Toulmin, Onsberg & Jørgensen). HMH mente at det var ok, at undervisningen afspejler undervisernes forskningsinteresser, men at der nok bør være større bevidsthed om dette. Jeg spurgte om underviserne holdt møder hvor de diskuterede det faglige indhold, hvilket HMH afviste. Han erkendte at undervisere/forskere måtte etablere et fagligt forum, hvor de diskuterede retormprogrammets indhold og de mange mulige tilgange (historisk, poststrukturalistisk, amerikansk, æstetisk etc).

Opbygningen af BA-programmet:

BA-programmet består af tre obligatoriske emner på tilsammen 45 studiepoint:

RET 101 Retorm; RET102 Klassisk retorm og RET208 Praktisk argumentation.

Den studerende skal selv sammensætte hvad der svarer til yderligere 45 studiepoint. Den studerende skal vælge et af følgende emner:

KUN258 Visuell retorikk i antikk og mellomalder med BA-opgave
MEVI203B Medieretorikk – BA-opgave
MEVI307 Visual Rhetorics
RET252 Filosofi og retorikk med BA-opgave
RET255 Nordisk retorikk med BA-opgave
RET256 Litteraturvitskapleg retorikk med BA-opgave

Og vælge to af disse emner:

KUN208 Visuell retorikk i antikk og mellomalder
MEVI203 Medieretorikk
RET202 Filosofi og retorikk
RET205 Nordisk retorikk
RET206 Litteraturvitskapleg retorikk
RET209 Retorikk og interkulturell kommunikasjon

De studerende har endvidere mulighed for at opnå studiepoint ved udvekslingsophold på et andet universitet. Det giver indlysende god mening at bygge et BA-program op af en kombination af obligatoriske og valgfrie emner. De tre obligatoriske fag er valgt så der gives en almen introduktion (101) med vægt på de store historiske træk fra antikken til nyretorik, kendskab til retorisk analyse og vurdering af effektiv kommunikation.

Emnet RET102 giver grundigt kendskab til de antikke hovedværker, fra Aristoteles til Augustin og et overblik over den antikke retoriks reception i middelalder, renæssance og oplysningstid. Målet er desuden at give en forståelse for retorikken som kulturelt fænomen og situationsbundethed.

RET208 giver indføring i både klassisk og moderne argumentationsteori, færdighed i at analysere argumentation i taler og selv at skrive argumenterende tekster.

Interview med Hans Marius Hansteen.

HMH har overtaget posten som programstyrer fordi han ønsker, at retorikprogrammet skal fortsætte. Han ser posten som et pragmatisk forsøg på at få det meget splittede program til at fungere. Der er et fagmiljø for forskning i retorik i Bergen, og programmet er skabt ud fra forskernes interesser. Tværfagligheden er både programmets styrke og dets svaghed.

HMH fortalte om Georg Johannesen og Retorikforum der har udgjort inspirationen for mange af underviserne på LLE. Retorikforum udsprang af undervisning i videnskabsteori og norsk fagdidaktik, hvilket HMH mener man skal huske på. Retorik er blevet fag på videregående og der skal derfor undervises i retorik på læreruddannelsen (som oplever en stor søgning), både på høgskolen og universitetet. Retorik bør indgå som en studieretning ligesom religion, historie, etc. Det er et paradoks at retorik ikke udbydes som studieretning, for man skal have faget for at kunne kvalificere til undervisning i skolen (skoleverket).

BA-programmet blev oprettet i sluthalvfemserne, og Jens Kjeldsen var i høj grad primus motor. Retorikprogrammet toppede i årene op til 2012, og der var planer om at oprette en master. Da programstyreren i dette år var bortrejst, opstod en krise som ikke rigtig er blevet løst. Der er en lille søgning, og frafaldet er stort. 17 sagde ja i 2016 men der har været frafald. HMH siger at man ikke ved præcist hvorfor; han antager at de studerende skifter til andre BA-uddannelser. Desværre er BA-programmet blevet en historie af frustrationer, og der er for få studerende. De tre obligatoriske fag burde kunne tiltrække mange flere studerende. Retorikprogrammet er ikke søgt af de der vil være lektorer på videregående.

Jeg spurgte om det ville være muligt at etablere et Center for Retorik? Jeg har selv oplevet i min tid på Aarhus Universitet at det var umuligt at lave en retorikuddannelse stykket sammen af allerede eksisterende fag på Det humanistiske fakultet (ledelsens drøm!). Først med oprettelsen af et Center for Retorik med to fuldtidsansatte og sekretærhjælp blev det muligt at få retorikfagene til at fungere. Det mente HMH var urealistisk. Han gjorde opmærksom på at Jens Kjeldsen har mest institutionel opbakning fra sit fakultet, men at retorikforskerne på LLE tilhørte andre forskningstraditioner end den amerikanske og derfor ikke altid støtter ham. Fagmiljøet på Institutt for Informasjons- og medievitenskap er også lidt for lille, og hvis Retorikk skal ligge der, bør der ansættes en fast fagkoordinator.

Interview med Henning Laugerud, førsteamanuensis i kunsthistorie:

Laugerud (HL) er fagligt meget optaget af retorik og underviser i emnet KUN258 Visuell retorikk i antikk og mellomalder. Det at deltage i opbygningen af BA-uddannelsen var en del af stillingsbeskrivelsen, da han blev ansat, men det mener han er blevet glemt. De sidste år har alle involverede været i venteposition, da det var uklart hvad der skulle ske med programmet. Ledelsen og strukturen har været kaotisk, men det er blevet bedre efter FOF overtog programstyret. Den nuværende leder er mere tilstede i Bergen. HL mente at LLE burde have overtaget programstyret, da dette institut rummer de fleste af de deltagende fag (nordisk, kunsthistorie, litteraturvidenskab, klassisk). Dette var LLE ikke interesseret i. HL synes fortsat at LLE burde overtage programstyret og udelukkende stå for BA-uddannelsen i retorik, gerne sammen med FOF.

Faget har pt. to forelæsere og 10-12 studerende, de fleste fra kunsthistorie. Jeg spurgte om han havde tid til faglig udvikling, fx sammen med kolleger, ud over forberedelse til selve undervisningen, og svaret var nej. Emnet 258 var oprindeligt et indførende emne på kunsthistorie. Da HF ønskede at afvikle en række fag, blev dette fag sikret et videre liv, fordi det blev lagt ind som en del af BA-retorikk. Faget drejer sig i høj grad om ekfrase og memoria, hvorfor teoretikere som Kennedy, van Eck, Mitchell m.fl. er vigtige. Der er en vis poststrukturalistisk og dekonstruktiv vægtning af kursuslitteraturen, fordi det giver rigtig god mening i forhold til middelalderen. HL opfatter retorik som kommunikationsteori der går på tværs af medier (billeder, verbale tekster).

Det er dog problematisk at der både er retorikstuderende og kunsthistoriestuderende. Jeg spurgte om han mente, faget var på tilstrækkeligt højt niveau for de retorikstuderende. Det mente han, for der er præcise forskrifter på forskellen mellem fag på 100 og 200 niveau. Alle fag på LLE udbyder forskningsbaseret undervisning.

Faget 258 tiltrækker ikke så mange studerende, fordi formålet er uklart, især for retorikstuderende. Det skal afvikles i 2018. HL arbejder på at udvikle et nyt fag: retorik som kundskabstradition. Dette fag vil blive billedteoretisk og mere idehistorisk og vil være mere relevant for retorikprogrammet end 258. Receptionshistorien skal bruges aktivt så de studerende forstår hvad de kan bruge den ældre retorik til i dag.

Interviews med de to studerende, Ole Grepp og Markus Odland:

Jeg spurgte til en uddybning af retorikprogrammets struktur, indre sammenhæng og faglig identitet, eftersom de to studerende allerede har udtalt sig ret kritisk herom til programstyremødet.

De mente at der manglede en tydelig retning, og at emnebeskrivelserne ikke dækker hvad der faktisk undervises i. Fx er faget Praktisk argumentation ikke praktisk; der er ikke øvelser men kun oplæg i timerne, og der gives ikke feedback. De fremhævede at det er et problem mange steder på HF og meget forvirrende for de studerende. De ville for eksempel forvente et mere generelt indblik i nordisk retorik i faget RET202 Nordisk retorikk, men underviseren underviser i det, han pt forsker i og skifter emne efter behag. Faget RET206 Litteraturvitskapleg retorikk burde hedde "Justitsmordets retorik", da det *de facto* udelukkende er det, der undervises i. De studerende har vænnet sig til at tjekke litteraturlisten frem for de vildledende emnebeskrivelser. Markus havde orienteret sig i studieordningen for BA i retorik på Københavns Universitet hvor kurserne indgår i moduler. Det syntes han kunne være en god ide, for at sikre sammenhæng mellem fagene og for at sikre at de studerende har faglig progression.

Jeg spurgte om kurserne ledte op til eksamen, om der med andre ord er *alignment* mellem undervisning og eksamen? De savnede at eksamen altid er skriftlige opgaver; især har det været et problem med BA-opgaven at den ikke blev vurderet af retorikere.

Det er et stort fremskridt at det nu bliver muligt at skrive BA-opgaven i retorik, så den ikke skal bedømmes som skrevet af en litterat, kunsthistoriker mv. Ole og Markus mener at langt de fleste retorikstuderende helst vil skrive BA-opgaven på medievidenskab. De retorikstuderende er mest interesseret i medievinklen fordi det er erhvervsrelevant, og fordi der er et retorisk fagmiljø på medievidenskab. Der er ph.d.-studerende, der er forskningsprojekter (som nu det fællesnordiske projekt om debat om immigration i de nordiske lande). Kjeldsen og Børdahl møder op til arrangementer i deres fritid; det kan være arrangementer organiseret af de studerende (fx Retorik Slam) eller større projekter som Ta Ordet, der foregår uden for universitetet. Retorik er blevet et fag på videregående (delvist til erstatning for litteraturanalyse, nu mere sagprosa). BA-programmet i retorik er i krise, og der skal gøres noget drastisk. Man må investere og satse; ellers kan man lige så godt nedlægge det. De er glade for deres undervisere som er imødekommende, entusiastiske og lette at komme i kontakt med, men uddannelsen er ikke sammenhængende. De studerende ønsker generelt en medievidenskabelig retning på uddannelsen og er mere interesseret i medier og politik end æstetik. De ønsker praktik, virksomhedsbesøg og generelt kontakt med erhvervslivet for at lære at bruge retorikken i praksis. Uddannelsen skal ikke kun være hermeneutisk-tekstanalytisk men også fokusere på marketing og strategisk/effektiv kommunikation.

ANALYSE OG VURDERING:

Det fremgår med al tydelig klarhed af ovenstående at BA-retorikprogrammet er i dyb krise. Der er alt for få studerende, organiseringen er vanskeliggjort af de mange interessenter fra to fakulteter og fem institutter, og der er ikke en tydelig faglig identitet. Det er fint at undervisningen er forskningsbaseret, men en uddannelse bør også (og i høj grad) planlægges ud fra de studerendes behov. Der skal være en tydelig progression i fagene, en tydelig faglig identitet og der skal være en form for erhvervsretning.

Med den lange tradition og faglige tyngde har Bergens Universitet alle muligheder for at skabe gode retorikuddannelser. Jeg har ikke empirisk belæg men antager, at der vil være gode ansættelser for kandidater i retorik. Retorikuddannelserne i Aarhus og København har i hvert fald stor søgning. Kandidater i retorik fra Københavns Universitet har den mindste ledighed af alle humanistiske kandidater (og hører til blandt de 10 højest lønnede af alle kandidater fra samtlige fakulteter). Umiddelbart kunne man forestille sig at erhvervslivet i Danmark og Norge ligner hinanden, og at der derfor også vil være gode jobmuligheder for bachelorer med retorik.

Der er ikke en samlet faglig identitet på det nuværende retorikprogram der består af en række *dissecta membra*. Der er stor vægt på den klassiske retorik, mens det er uklart hvad der menes med "nyretorik" (Perelman 1958? Eller amerikansk retorikteori fra det 21. Århundrede?).

Metodespørgsmål virker underbelyst (kan man applicere klassiske termer uden videre, hvilke tekstlæsningsstrategier bruger man, kvalitative nærlæsninger eller kvantitative metoder?). Det er heller ikke klart hvordan undervisning i klassisk retorik er koordineret med undervisningen i "nyretorik". Vægtningen af teori, metode, analyse og de studerendes egen praksis (holde taler, skrive ikke-akademiske genrer) fremgår ikke klart af studieplanen. Underviserne fra de mange forskellige fag koordinerer ikke deres studieplaner på en måde der sikrer faglig sammenhæng og progression i BA-programmet.

Titlerne på de valgfrie fag giver en mistanke om at der udbydes fag primært ud fra undervisernes forskningsområder og sekundært ud fra en overordnet vurdering af de studerendes behov. At emnebeskrivelserne ikke dækker det, der faktisk undervises i, er et meget alvorligt problem. Sådanne inkonsekvenser skaber usikkerhed blandt de studerende og fører til frafald. Undervisningen leder ikke direkte op til eksamen, og denne mangel på *alignment* har især haft alvorlige konsekvenser for BA-opgaven. Det er meget tænkeligt at dette kan være en forklaring på den lave søgning. At de studerende ikke har mulighed for at fortsætte med **en master i retorik**, kan også være en grund til den lave søgning.

Jeg deler de studerendes vurdering: Der skal investeres i BA-retorikprogrammet, og det bør samles på Institutt for Informasjons- og medievitenskap på SV-fakultetet. Samtidig bør der udvikles en retorik-fagpakke rettet til læreruddannelsen.

For det første giver det muligheden for at skabe en BA-uddannelse i retorik der er et moderne kommunikationsfag, om end med dybe historiske traditioner. Medievidenskaben kan supplere de traditionelt humanistiske tilgange (hermeneutisk tekstlæsning) med både kvalitative og kvantitative metoder (interviews, publikums- og modtageranalyser), som de kan bruge i deres arbejdsliv. Underviserne på medievidenskab har formodentlig også kontakter til det erhvervsliv, medievirksomheder, kommunikationsfirmaer, som på sigt skal ansætte de studerende.

Retorikprogrammet er pt. en gordisk knude. Mit forslag er altså at hugge den over i to. På den ene side får man en BA-uddannelse samlet på Institutt for Informasjons- og medievitenskap, på den anden side en fagpakke på Det humanistiske fakultet som kan indgår i læreruddannelsen.

En del af de eksisterende fag på FOF og LLE kan indgå (i en revideret udgave) i en sådan fagpakke som kvalificerer lærerstuderende til at undervise i retorik på videregående. Emner som Litteraturvidenskabelig retorik alias Justitsmordets retorik eller Filosofi og retorik kan fortsætte som tilbud til litteratur- og filosofistuderende, hvis underviserne ikke ønsker at revidere dem så de passer til læreruddannelsen.

FORSLAG TIL PROGRAM OG INVESTERINGER

Studieplanen for et BA-program skal udarbejdes af en lille gruppe forskere der sørger for progression, erhvervsrelevans og faglig identitet. Ideelt set bør der ansættes en fuldtids fagkoordinator (som også kunne varetage basal undervisning, udover administration). Man kunne også overveje "billige" løsninger som en professor 2 (det er der på retorik i Oslo). På Københavns Universitet har vi en adjungeret professor, en *honorary professor* der er tilknyttet i fem år (først var det Robert Ivie, nu er det James Jasinski), og som hvert år holder foredrag og giver specialestuderende feedback. Det giver stor inspiration og sammenhængskraft.

Forslag til et nyt, mere erhvervsrettet program:

Introduktion til retorik og taleværksted	Klassisk retorik – og den retoriske tradition	Visuel retorik og medieteori
Retorisk kritik og argumentation	Strategisk kommunikation og empiriske metoder (dette fag kunne med fordel indgå i en eventuel master)	Skriftlig komposition, feedback
Praktikrapport – organisation og innovation	BA-opgave	

Hvis der på sigt kan etableres en master på Institutt for Informasjons- og medievitenskap på SV-fakultetet, ville BA-programmet naturligvis kunne gøres bredere og mere alment. Strategisk kommunikation og andre fag rettet mod erhvervslivet kunne med fordel findes i et masterprogram.

I min næste rapport vil jeg undersøge det faglige niveau i de skriftlige eksamensopgaver. De studerendes vurdering var meget negativ, og derfor bør det undersøges nærmere (og hvad årsagen er, hvis det vitterligt er sandt). I flere år frem til ca. 2012 var der hvert år flere norske studerende der tog kandidatuddannelsen i retorik på Københavns Universitet. Det var slående at de kom med meget forskellige forudsætninger år for år.

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2019/4293-STT

Dato

11.04.2019

Tid: Torsdag 11.04.19 kl.09.15-11.00

Sted: Sydneplassen 12/13, 1. etasje

Til stede: Eivind Kolflaath, Alois Pichler, Rune Falch (vara), Ole Martin Skilleås, Pål Antonsen, Ståle Melve, Matthew Coffay, Jaimy van der Vlist og Twisha Mukherjee

Forfall: Kevin Cahill, Mette Hansen, Vibeke Tellmann

Referat fra instituttråd 11.04.19

I Godkjenning av innkalling

Det var ikke nevneverdige merknader til innkallingen

II Orienteringssaker

- Referat fra fakultetsstyremøte. Eivind Kolflaath refererte fra sist møte i fakultetsstyret: HMS-plan (der medarbeidersamtaler ble særskilt tematisert), oppretting av nominasjonskomiteer, regnskap 2019 (prognose er nå – 16 mill. i akk. underskudd på grunnbevilgningen), professoropprykk for Franz Knappik, ny instituttleder (Bøyum).
- Referat fra Undervisningsutvalget: Ole Martin Skilleås orienterte om forslag til essaypris for studenter. Ellers ingen større saker
- Referat fra Utvalg for Examen philosophicum: Rune Falch orienterte om DIKU-prosjektet og søknad om insentivmidler som videreføring av dette. Exphil-utvalget uttrykker ellers bekymring knyttet til innholdet i ny emneplan ved MN og uttrykte ellers

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

bekymring for tidsaspektet. Utvalget finner det beklagelig at de ikke har blitt tilstrekkelig involvert i arbeidet.

- Meritteringsordning for fremragende undervisning ved HF – implementering: Instituttleder orienterte om FUND-ordningen.
- Oppnevning av arbeidsgruppe for Integrert masterprogram i Philosophy, Politics and Economics: Instituttleder orienterte om nedsetting av arbeidsgruppe for PPE-program.
- Oppfølging av postdoktorer ved Det humanistiske fakultet – oppfølging: Instituttleder orienterte om prosess – forskningsutvalget arbeider med innspill i sakens anledning.
- Tildeling forskningssatsing HF: Hjortland sin logikkgruppe er en av tre forskergrupper som har blitt tildelt 200 000 i HF sin forskningssatsing.
- Etablering av PhD-program ved HF – oppfølging: Instituttleder orienterte om prosessen, der det er innspillsfrist for instituttene 3. juni d.å.
- Stillingsutlysning Exphil – orientering: Instituttleder orienterte om møte med fakultetet med sikte på utlysning av to (ordinære) førstemanuensisstillinger.
- Informasjon om nytt system for kvalitetsarbeid i utdanningene: Instituttleder orienterte om Studieadministrativ avdeling sitt nye system for «dialogmøter og egenvurderinger» på utdanningsfeltet (det nye kvalitetssikringssystemet), innebefattet noen misforståelser skrivet har forårsaket. Det synes å være slik at det nå skal rapporteres på det som oppfattes «problematiske», noe som nok gjør systemet vesentlig mindre ambisiøst enn hva det kunne synes som.

I saken ble også spørsmålet om ordningen med emneansvar ved vårt institutt drøftet.

III Vedtakssaker

2019-05 Forskerutdanningsmelding for 2018

Instituttleder presenterte utkast til forskerutdanningsmelding.

Det var noe diskusjon om en og annen formulering, og til innholdet i det vedlagte «Rammer for PhD-program (FoF)», men rådet slutter seg til meldingens innhold.

Det ble enighet om enkelte mindre språklige justeringer.

Vedtak:

Instituttrådet slutter seg til forslaget til forskerutdanningsmelding, med de endringer som kom fram i møtet.

2019-06 Innmelding av planer for oppretting og nedlegging av studieprogrammer i 2019: Retorikkprogrammet

Instituttleder presiserte hovedargumentene for at FoF ikke lenger kan ansvars for programmets framtid: Den faglige kvaliteten holder ikke tilstrekkelig mål (jf. Programsesnorrapport), ressursgrunnlaget er ikke tilfredsstillende og studentvolumet er ikke tilstrekkelig.

Uttalelse fra Programstyret i retorikk v/ Hansteen ble lagt fram og instituttrådet tilpasset foreslått vedtaksformulering til en formulering mer i tråd med programstyrets forslag.

Vedtak:

Instituttleder gir melding til HF om at FOF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes.

Reidar Lie
instituttråd

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

5-årig programevaluering for bachelorprogrammet i retorikk

Innhald

Krav til studietilbodet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningane.....	2
Søklar- og studenttal.....	2
Gjennomføring, fråfall og kandidatproduksjon.....	2
Vurdering av læringsmiljø.....	2
Krav til studietilbodet i Studietilsynsforskriften.....	2
System for kvalitetssikring.....	2
Studentinvolvering.....	3
Studieplan.....	3
Nivå på læringsutbyttet.....	3
Namn.....	3
Læringsutbytte og infrastruktur.....	3
Oppbygging og infrastruktur.....	3
Undervisnings- og vurderingsformer.....	6
Fagleg innhald.....	6
Arbeidsomfang.....	7
Kopling til forskning.....	7
Internasjonalisering.....	7
Praksis.....	7
Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften.....	8
Fagmiljøets storleik.....	8
Fagmiljøets utdanningsfaglege kompetanse.....	8
Fagleg leiing.....	8
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	9
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	9
Vedlegg.....	10

Krav til studietilbodet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningane

Søkjar- og studenttal

Søkjar- og studenttala har vore nokolunde stabile dei siste 5 åra med i snitt 14 søkjarar møtt til semesterstart kvart år. Dei siste åra har me sett at antal studentar møtt til semesterstart har falle noko. Det er 15 studieplassar på programmet.

Studentane kjem frå heile Noreg, med overvekt av storbyane Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim.

Se vedlegg 1: Søker- og studenttall¹

Gjennomføring, fråfall og kandidatproduksjon

Programmet har ei tilrådd rekkjefølgje på spesialiseringsemna, og hausten 2019 oppretta me også eit tilrådd innføringsemne (RET100), der noko av tanken var at studentane skulle får møte sitt fag allereie i første semester.

Som ved dei fleste program ved HF slit me med for høgt fråfall. Truleg skuldast ein del av fråfallet også overgang til disiplinbaserte program. Dette gjeld særleg studentar som i løpet av bachelorstudiet vel å sikta seg inn mot eitt av dei eksisterande masterprogramma ved Humanistisk fakultet.

Me ser også at ein for stor del av programstudentane våre nyttar eitt eller fleire semester ekstra for å fullføre graden. Nokre av desse vel truleg å supplera dei frie studiepoenga i graden med emne som gjer dei kvalifiserte for ein bachelorgrad nummer to.

Se vedlegg 2: Fullføring og fråfall

Vurdering av læringsmiljø

Programmet har ikkje hatt eit kontinuerleg aktivt Fagutval. På eit lite studieprogram, er student- og fagutvalsaktivitet endå meir avhengig av einskildstudentar enn på større program. At dei vidarekomne retorikkstudentane er spreidd på emne som dei tek i lag med studentar frå andre studieprogram, gjer samstundes at kontakten retorikkstudentane imellom er særleg avhengig av aktiv tilrettelegging. Til tider har fagutvalet gjort ein prisverdig innsats kva gjeld fagleg-sosialt miljø, med fagkveldar, talekonkurransar («retorikk-slam») og uformelle samkomer. FOF har støtta slike tiltak, også økonomisk.

Når det gjeld Studiebarometeret er svarprosenten noko låg, men dei åra den har vore tilstrekkeleg til å kunne føreslå tendensar ser me at programmet scorar over gjennomsnittet på fleire indeksar, og særleg høgt på «inspirasjon», «relevans» og «undervisning».

Sjå vedlegg 3: Studiebarometeret

Krav til studietilbodet i Studietilsynsforskriften

System for kvalitetssikring

§ 4-1 Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet (3): Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift.²

¹ Alle studentdata i denne evalueringa er henta ut frå Tableau i tidsrommet nov.20 -jan 21

² Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) kapittel 2 og 4:

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_2

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_4

Faget har innført lærarrapportar kvar gong et emne blir arrangert. Studentevalueringar førekjem noko meir sporadisk innanføre ein treåring rulleringsplan.

Lærarrapportane blir skrivne av emneansvarleg og presentert for programstyret.

I løpet av siste femårsperiode er ein del av emna i programmet blitt evaluert. Når det nye systemet for studiekvalitetssikring no er på plass, kjem emneevalueringa i fastare former. Merk samstundes at dei fleste emna i retorikkprogrammet òg høyrer til andre (disiplinbaserte) program, og dermed inngår i deira evaluerings- og kvalitetssikringssystem.

Hanne Roer, Københavns universitet, har vore ekstern fagfelle, og leverte ein større rapport i 2017, som peikte på ein del utfordringar for programmet, som til dels gjeld framleis. Eit hovudproblem er at studentane opplever programmet vert som fragmentert. Den viktigaste boteråden for dette må vera betre samordning basert på fagleg samarbeid mellom lærarar frå dei ulike emna. Her er det teke initiativ, i første omgang i samarbeid mellom den emneansvarlege for RET208/209 (FOF) og RET206 (LLE).

Otto Fischer, Uppsala, er førespurt og har takka ja til å ta over som ekstern fagfelle. Det er diverre ikkje skrivne kontrakt enno, så han er ikkje komen i gang med sitt arbeid.

Studentinvolvering

Studentane møter vanlegvis med to representantar i programstyret. Studentane har òg uformell kontakt med programstyreleiar, og kjem ofte med konkrete og konstruktive framlegg. (Til dømes å ta inn PRAKTINF som valemne i retorikkprogrammet.)

Studieplan

§ 2-1 Forutsetningar for akkreditering (2): [Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.](#)

Studieplanen for retorikk er tilgjengelig på nett, og endringer blir oppdatert automatisk via EPN. Mål for studiet, innhold og læringsutbytte er tydelig skissert. Studiets oppbygging, med inndeling i obligatoriske emne og spesialiseringsemne er satt opp punktvis, og studentar kan klikke seg inn på det enkelte punkt for detaljer om et spesifikt emne. Progresjonen i studieløpet er vist ved å tydeliggjere rekkefølgen de enkelte emnene må tas i.

Studieplanen for bachelorprogrammet i retorikk gjekk gjennom ei større revidering 2015-16. Dei viktigaste endringane var ei forenkling, ved at den «doble spesialiseringa» (i retorikk og ein av fagdisiplinane) gjekk ut, og at emnet RET250 Bacheloroppgåve i retorikk vart innført. Tidlegare måtte retorikkstudentane skriva bacheloroppgåve i tilknytning til eitt av dei disiplinbaserte valemna i spesialiseringa. Eit nytt valemne (RET202 Filosofi og retorikk) vart òg innført.

Nokre endringar på emnenivå har seinare skjedd på grunn av endringar i studieopplegga for samarbeidsfaga: Emnet RET101 *Retorikk* vart erstatta av emnet MEVI104 *Retorikk og strategisk kommunikasjon*. Emnet har i hovudsak same innhald og opplegg, men er tilpassa slik at det no òg er eit obligatorisk emne i bachelorprogrammet i medievitenskap. Emnet KUN208 *Visuell retorikk i antikk og mellomalder* vart i samband med ei revisjon av bachelorprogrammet i kunsthistorie erstatta av emnet KUN 209 *Kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid*. Emnet PRAKTINF vart teke inn som valemne for å styrka praksisorienteringa for studentar som ynskjer det.

Sidan hausten 2019 er emnet RET100 Innføring i retorikk tilrådd som førstesemesteremne i bachelorprogrammet i retorikk.

Sjå vedlegg 4: Studieplan

Nivå på læringsutbyttet

§ 2-2 Krav til studietilbudet (1): Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Læringsutbyttet er i samsvar med kravene i NOKUT sitt Kvalifikasjonsrammeverk. Skildringa av læringsutbytte i studieplanen for Bachelorprogrammet i retorikk speglar dei allmenne krava til nivået på «første syklus – bachelor»:

Kunnskap:

Kandidaten

*har brei kunnskap om sentrale omgrep, problemstillingar og metodar i retorisk teori og analyse
har oversyn over hovudliner i utviklinga av den retoriske tradisjonen frå antikken til i dag
har kjennskap til retorisk analyse og retorisk forskning i utvalde fag*

Dugleik:

*Kandidaten kan reflektere over og arbeide sjølvstendig med retoriske problemstillingar, mellom anna nytte retoriske omgrep og fagspesifikk kunnskap på teoretiske og praktiske problemstillingar knytt til munnleg, skriftleg, visuell og multimodal kommunikasjon og formidling
kan finne, vurdere og referere til kunnskap om retorikk på en fagleg relevant måte
formidle og reflektere over retorisk formidling i ulike sjangrar, medium og situasjonar*

Generell kompetanse:

Kandidaten

*kan nytte sin kombinasjon av retorikkemne og valfrie emne i vidare utdanning eller yrke
kan kommunisere om viktige akademiske teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
kan drøfte relevansen av retorikken på tvers av fagområde og for aktuelle problemstillingar.*

Namn

Studieprogrammet har hatt same namn (Bachelorprogram i retorikk) i hele perioden.

Læringsutbytte og infrastruktur

§ 2-2 Krav til studietilbudet (4): Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Oppbygging og infrastruktur

Etter gjennomført bachelorgrad i retorikk, er læringsutbyttet oppsummert i studieplanen, jamfør over.

Den trinnvise progresjonen som fører frem til dette utbyttet, er skissert i planene for det enkelte emnet som programmet er satt sammen av.

Første semester

RET 100 Innføring i retorikk er tilrådd som førstesemesteremne (parallelt med ex.phil. og ex.fac.). Emnet gir ei innføring i kva retorikk er og korleis ein kan forstå munnleg og skriftleg språkbruk i eit retorisk perspektiv. Emnet gir oversikt over retorikken sin tradisjon og terminologi, og praktisk øving i å analysere talar og tekstar.

Andre og tredje semester: Obligatoriske emne i spesialiseringa

Spesialiseringsdelen inneheld tre emne som er obligatoriske for alle programstudentar. Etter tilrådd progresjon tek studentane MEVI 104 *Retorikk og strategisk kommunikasjon* og RET 102 *Klassisk retorikk* i andre semester, og RET 208 *Praktisk argumentasjon* i tredje semester.

MEVI 104 gir ei historisk og systematisk innføring i retorikk og strategisk kommunikasjon som generell medie-, kommunikasjons- og argumentasjonslære. Vi ser på slik kommunikasjon i forhold til kulturelle, historiske og situasjonelle omstende, og som konstruksjon av identitet. Vi drøftar forholdet til sjanger, medium og formidlingsmåtar. Vi ser på retorikk som argumentasjon, estetikk og etikk, og vi undersøker korleis forskjellige medier påverkar retorikk og strategisk kommunikasjon.

RET 102 Emnet gir ei innføring i den klassiske retorikken som språkbrukslære og som historisk og kulturelt fenomen i antikken. Ein får eit oversyn over retorikkteoretiske hovudverk. Studentane skal få grundig kjennskap til klassisk retorikk i både historisk og systematisk perspektiv. Emnet skal gje innsikt i retorikken som fagtradisjon og kulturell faktor i antikken og gjere studentane i stand til å sjå samanhengar mellom historisk-kulturell situasjon og utviklinga av teoretiske og didaktiske omgrep.

RET 208 gir ei innføring i klassisk og moderne retorikk og argumentasjonsteori kombinert med praktiske øvingar i å analysere og utarbeide argumentative tekstar. Føremålet med emnet er å gi studentane teoretisk forståing av kva argumentasjon er, kjennskap til sentrale teoriar om argumentasjon i klassisk og moderne tid, og modellar for korleis ein kan gå fram når ein skal analysere og vurdere argumentasjonen i både eigne og andre sine tekstar.

Tredje til sjette semester: Valemne i spesialiseringa

Spesialiseringsdelen gjev vidare høve til fordjuping ved at studentane vel to av følgjande emne:

- KUN 209 Kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid
- MEVI 203 Medieretorikk
- RET 202 Filosofi og retorikk
- RET 205 Nordisk retorikk
- RET 206 Litteraturvitskapleg retorikk
- PRAKTINF Praktisk informasjonsarbeid

Dei fem første er knytt til dei ulike faga som har del i programmet. Dette er typisk emne der tematisk fokus kan variera frå semester til semester. PRAKTINF er bygd opp rundet ein praksiskomponent.

KUN 209 er eit teori-emne som skal gi ei fordjuping i kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid i eit historisk perspektiv. Tema som vert tekne opp er m.a. tilhøvet mellom historisk visuell kultur og retorisk teori, bilete og kunnskapsdanning, kunst (ars/tekhne) som kunnskap og kulturforståing.

MEVI 203 gjev studentane historisk og teoretisk innsikt i tilhøvet mellom retorikk, sjangrar, media og kommunikasjonsteknologiar og å gjere studentane i stand til å analysere døme på retorikk med tanke på korleis sjangrar, media og kommunikasjonsteknologiar har innverknad på og samverkar med retorikken sitt innhald, form og funksjon.

RET 202 Rommar både historiske og tematiske innfallsvinklar knytt til mellom anna kulturfilosofi, didaktikk, pedagogisk filosofi, språk- og kommunikasjonsteori, religionsfilosofi og estetikk. Emnet skal gi ei orientering i relevante tema i aktuell forskning. Studentane skal få øving i drøfting og framstilling både av filosofiske problemstillingar ved retorisk teori og praksis og av retoriske aspekt ved filosofiske tekstar og tema.

RET 205 Tek for seg historiske og systematiske aspekt ved retorikken innanfor nordiskfaget. Retorikken fokuserer på litteratur som kommunikasjon i eit samspel mellom avsendar, verk og mottakar. Kurset vil ha

vekslande innhald. Dels vil ein fokusere på retorikken i produksjon og resepsjon av litteratur. Men nordiskfaget sin eigen retorikk, til dømes innan litteraturhistorieskriving, vil òg vere eit tema. Det vil vere viktig å utvikle evna til å nytte retoriske omgrep på analysedøme.

RET 206 Litteraturvitskapleg retorikk gir studenten fordjupande innsikt i eit problemområde i retorikken. Gjennom studiet får studenten ei grundig forståing for eit avgrensa felt i litteraturvitskapleg retorikk. Fordjupingstema varierer, avhengig av undervisningskreftene som er tilgjengelege, og av aktuell forskning.

RET 209 gir ei innføring i interkulturell kommunikasjon i eit retorisk perspektiv. Ein får kjennskap til studiet av interkulturell kommunikasjon og korleis det er relatert til andre kulturfag og til utviklinga av det nye fagfeltet «komparativ retorikk». Ein får innblikk i retorisk teori og praksis, og i faglege utfordringar knytt til studiet av ikke-vestleg retorikk.

PRAKTINF gjev studentane trening i å arbeide med praktiske kommunikasjons- og informasjonsoppgåver, og teoretisk og metodisk innsikt i korleis kommunikasjonsarbeid kan foregå. Praksisen blir lagd til private verksemder, offentlege kontor og institusjonar, eller til prosjekt ved UiB knytt til emnestudiet.

Bacheloroppgåve i retorikk

Spesialiseringa vert normalt avslutta med emnet RET250 Bacheloroppgåve i retorikk, der studentane arbeider sjølvstendig saman med faglærar/rettleiar med eit nærare avgrensa tema. Arbeidet med bacheloroppgåva skal gje høve til fordjuping i retorisk analyse og teori i historisk og/eller aktuelt perspektiv. Ved byrjinga av semesteret vert det halde eit intensivseminar med vekt på teori og metode. I tillegg kjem ei arbeidssamling for drøfting av oppgåveutkast i løpet av semesteret.

(Ordninga der studentane skreiv bacheloroppgåve i tilknytning til eitt av valemna, som hang att frå den tida då programmet gav ei dobbel spesialisering, er under utfasing.)

I sum fører progresjonen fra semester til semester, som skissert overfor, frem til den naturlige konklusjonen som er uttrykt om læringsutbyttet etter oppnådd bachelorgrad i retorikk.

Undervisnings- og vurderingsformer

§ 2-2 Krav til studietilbudet (5): [Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.](#)

Gjennom studieløpet vil studentane ved retorikkprogrammet møta eit spekter av ulike undervisningsformer, med hovudvekt på seminarundervisning der det vert stilt klåre forventningar om aktiv deltaking frå studentane i form av gruppearbeid, presentasjonar, deltaking i diskusjonar og liknande. Nokre av har lagt inn medstudentrespons på oppgåver som tilrådd eller obligatorisk arbeidskrav. Vurderingsformene er òg varierte: Heimeeksamen (KUN 209, MEVI 203, RET 205), heimeeksamen+ prosjektoppgåve (PRAKTINF), semesteroppgåve (RET 202, RET 209) og prøveførelsing (RET 206)

Faglig innhold

§ 2-2 Krav til studietilbudet (2): [Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.](#)

Dei obligatoriske emna i spesialiseringa gjev samla sett eit retorikkfagleg fundament. Valemna gjev fordjuping, og er dessutan knytt til aktuelle problemstillingar – både i dei akademiske faga og i kultur og samfunn. Dei kunnskapane og ferdigheitene studentane tileignar seg, vil ha både direkte og indirekte relevans for arbeid i til dømes media og kommunikasjon, organisasjonsarbeid og kulturinstitusjonar. Generelt sett gjev retorikkstudiet eit godt teoretisk og praktisk fundament for å søkja arbeid der det vert lagt vekt på gode evner i munnleg og skriftleg framstilling.

Særleg arbeidet med bacheloroppgåva gjev studentane høve til sjølv å velja ei fordjuping som rettar seg inn mot vidare studiar og arbeidsliv. Kva slag arbeid og/eller vidare studiar ein bachelorgrad i retorikk gjev grunnlag for, er òg avhengig av kva dei frie studiepoenga vert nytta til.

Avslutta bachelorgrad i retorikk gjev formelt grunnlag for å ta ein mastergrad i retorikk – men i så fall ved ein annan institusjon enn UiB. Men vel å merka gjev bachelorgraden også grunnlag for opptak på masterprogramma i medievitskap eller filosofi ved UiB, føreset at kandidaten har 60 studiepoeng i høvesvis medievitskap eller filosofi.

Arbeidsomfang

§ 2-2 Krav til studietilbudet (3): Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Studiet regnes som arbeidskrevende, mellom anna av di mange av emna har relativt omfattande og/eller avansert pensumlitteratur.

Kopling til forskning

§ 2-2 Krav til studietilbudet (6): Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Spesialiseringa i retorikk har eit stort innslag av emne som er direkte forskingsbaserte, på den måten at tema frå semester til semester er knytt til aktuelle forskingsproblemstillingar, der lærarane underviser i tema tett opp til eiga forskning.

Internasjonalisering

§ 2-2 Krav til studietilbudet (7): Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

§ 2-2 Krav til studietilbudet (8): Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Programmet har for tida ikkje eigne utvekslingsavtalar med retorkmiljø ved utanlandske universitet. 4. og 5. semester satt av til utvekslingsopphald, for dei som ønskjer det.

Studentane kan då velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringane i programmet, eller for å ta frie studiepoeng i graden. Emna må førehandsgodkjennast av UiB. Endeleg godkjenning blir vurdert etter søknad etter endt opphald.

Praksis

§ 2-2 Krav til studietilbudet (9): For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

§2-3 Krav til fagmiljø (7): For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

Bachelorprogrammet har ikkje obligatorisk praksis for andre enn dei som vel PRAKTINF som eitt av valemna. Dette er eit veletablert og solid emne der praksisen blir lagd til private verksemder, offentlege kontor og institusjonar, eller til prosjekt ved UiB knytt til emnestudiet.

Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften

Fagmiljøets storleik

§ 2-3 Krav til fagmiljø (1): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

§ 2-3 Krav til fagmiljø (4): Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

For mastergradsstudier: § 3-2 Akkreditering av mastergradsstudier i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

(2) Mastergradsstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Fagmiljøet skal dekke fag og emner som studietilbudet består av. De ansatte i fagmiljøet skal ha relevant kompetanse.

(3) Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

Då bachelorprogrammet i retorikk er tverrinstitusjonelt så vel som tverrfakultært trekk det undervisningsressursar frå mange institutt. Programeigar (FoF) har 2-3 frå den vitskaplege staben som jobbar med programmet.

Som nemnt over vert undervisninga i retorikk stort sett dekt inn av faglærarar som er tilsett i dei ulike disiplinane som inngår i programmet, og slik sett er bemanningssituasjonen akseptabel. Men, med tanke på vidareutvikling av programmet (og av retorikk som fagfelt ved HF), ville det sjølvstøtt vera ynskjeleg med ei dedikert stilling i retorikk (eventuelt med tilknytning til eitt av disiplinfaga). Før det eventuelt kan koma på plass, ville det vera ynskjeleg å styrka samordninga av retorikkprogrammet med ein fagleg koordinator i 20-40% stilling.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

§ 2-3 Krav til fagmiljø (2): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Undervisninga vert gjeve av solid etablerte fagmiljø ved dei involverte institutta. Ved FoF har samtlege som underviser fullført UPED.

Faglig leiing

§ 2-3 Krav til fagmiljø (3): Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Programmet har til eikvar tid ein programstyreleiar som også er programkoordinator. Vervet går på rundgang ca. kvart fjerde år. Programstyreleiar utfører oppgåvene som spesifisert i kvalitetssystemet og i instituttreglementet. Programstyreleiar jobbar i samråd med studiekonsulent og studieleiar, og har jamn kontakt med instituttleiar. Programstyret i retorikk har møter ein til to gongar pr semester, alt etter behov/saksmengde. Alle programmet sine emne har ein emneansvarleg. Programmet har sidan ordninga blei innført hatt ekstern programsensor fire år av gangen. Siste skifte av programsensor skjedde i 2020, då

funksjonen endra namn til ekstern fagfelle, men grunna rådande omstendigheiter er ikkje kontrakten formalisert enno. Me tek sikte på å få dette på plass i løpet av vårsemesteret 2021.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

§ 2-3 (5): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Faglærarane er i all hovudsak tilsette i førsteamanuensis/professorstillingar i dei respektive disiplinfaga, og høyrer til solide forskingsmiljø.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

§ 2-3 (6): Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Dei ulike fagmiljøa som bidreg til retorikkprogrammet er alle involvert i nasjonale og internasjonale nettverk med utgangspunkt i sine disiplinær og forskingsmiljø.

Programmet v/programstyreleiar og professor Jens Kjeldsen (Infomedia) tek og del i nettverket for retorikkutdanningar i Norden som ble etablert under den 6. Nordiske konferansen for retorisk forskning i Aarhus 2017.

Retorikkmiljøet i Bergen, ved programstyreleiar Hans Marius Hansteen, arrangerte i 2019 den 7. Nordiske konferansen for retorisk forskning.

Vedlegg

Vedlegg 1: Søker- og studenttall

Velg studieprogram her!

BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk

Søker- og studenttall

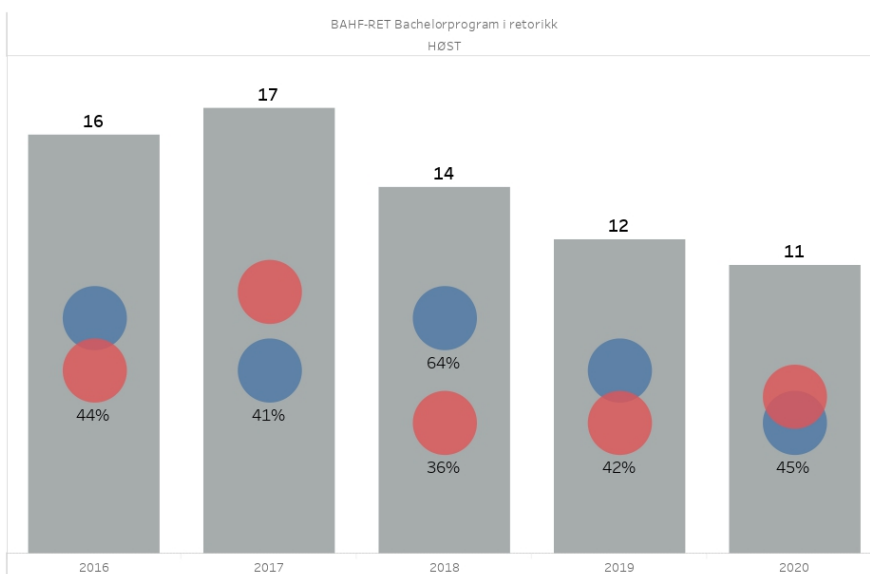
Søking og opptak

Studieprogram	Årstall	Termin	Studieplasser	1.prioritet	1. pri søker per studieplass	Fått tilbud	Svart ja	Registrert	Andel registrert av tilbud	Årstall
										Multiple values
BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk	2016	HØST	20	19	1,0	30	17	16	53,3%	Termin
	2017	HØST	15	17	1,1	28	21	17	60,7%	HØST
	2018	HØST	15	17	1,1	43	19	14	32,6%	STUDIERETNINGNAVN_B..
	2019	HØST	15	14	0,9	27	14	12	44,4%	All
	2020	HØST	15	12	0,8	32	13	11	34,4%	Kjønn
										All

Poenggrense

Studieprogram	Årstall	Termin	Registrert		Kvot		Min. Poenggrense		OPPTAKSTYPEKODE
			Ordkvot	Ukjent	Ordkvot	Ukjent	Ordkvot	Ukjent	All
BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk	2016	HØST	15	1	0,00				CAMPUSKODE
	2017	HØST	17	0	0,00				All
	2018	HØST	13	1	0,00				MOTTSTATUS
	2019	HØST	12	0	0,00				All
	2020	HØST	10	1	0,00				

Antall startende

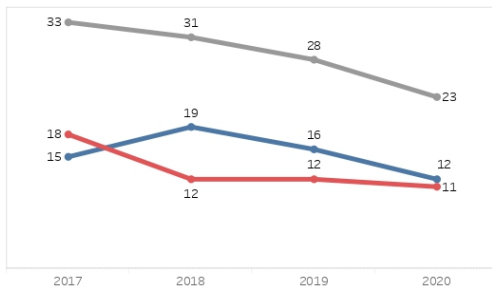
Vedlegg 2: Fullføring og fråfall

Velg studieprogram her!

BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk

Antall studenter - fullføring og frafall

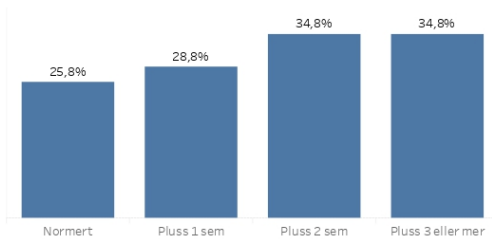
Antall studenter

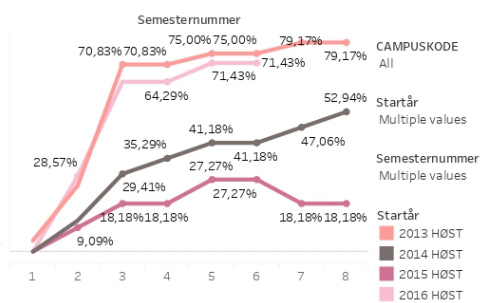
Kvalifikasjoner og utveksling

År	Antall kvalifikasjoner	Antall kvalifikasjoner med utveksling	Andel kvalifikasjoner med utveksling
2017	10	1	10,0%
2018	7	0	0,0%
2019	7	0	0,0%

Andel studenter som fullfører en grad

Andel frafall

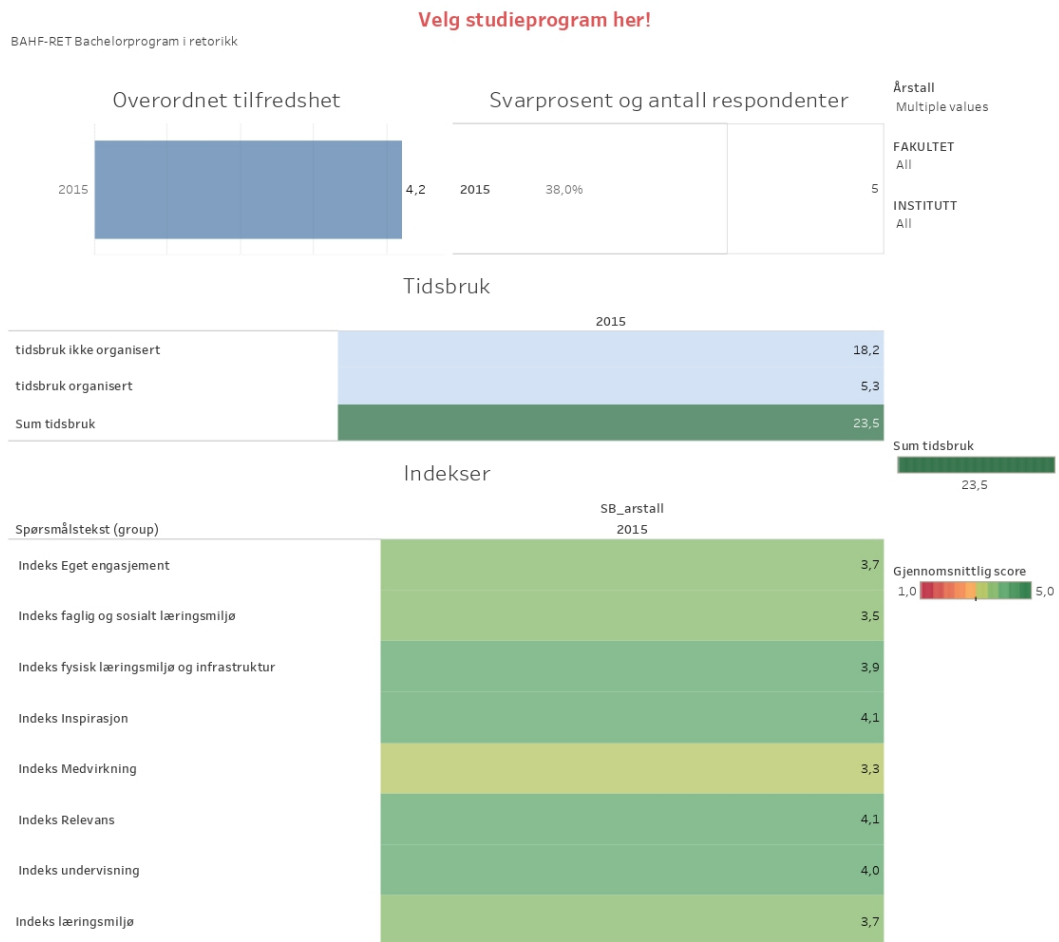
Utreisende utvekslingsstudenter med avtale

Studieprogram	Årstall		Land	Utreisende utvekslingsstudenter med avtale	Utreisende utvekslingsstudenter med avtale
	fra	til			
BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk	2016	2016	GB Storbritannia og Nord-Irland	1	Årstall fra Multiple values
			FR Frankrike	1	Årstall til Multiple values
	2018	2018	DK Danmark	1	Kjønn All

Beståtte studiepoeng

Årstall	Termin / Studieprogram					
	VÅR			HØST		
	Studiepoeng	Aktive	Beståtte studiepoeng per stu...	Studiepoeng	Aktive	Beståtte studiepoeng per st...
2017	665,0	31	21,45	605,0	32	18,91
2018	545,0	27	20,19	400,0	30	13,33
2019	410,0	26	15,77	415,0	27	15,37
2020	395,0	21	18,81	350,0	23	15,22

Vedlegg 3: Studiebarometeret

Studieplan for BAHF-RET Retorikk, bachelor, 3 år, vår 2021

Namn på grad

Bachelor i retorikk

Undervisningsspråk

Til vanleg norsk. Sjå emneskildringane for kvart enkelt emne.

Mål og innhald

Bachelorprogrammet i retorikk er eit tverrfagleg studium som gir ei historisk og systematisk innføring i retorikken som generell, praktisk fundert kommunikasjons- og argumentasjonslære.

Studiet gjer kjent med sentrale omgrep og teoriar i og om retorikk, den klassiske retorikken og utviklinga av den europeiske retoriske tradisjonen. Sentrale tema er til dømes retoriske sjangrar, medium og framstillingsmåtar, og tilhøvet mellom retorikk, argumentasjon, etikk og estetikk. Gjennom studiet får studentane innsikt og øving i retorisk analyse og evaluering av ulike tekstformer og sjangrar.

Studiet gjev høve til fordjuping i ulike fagretningar: Filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitskap, medievitskap og nordisk.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten

- har brei kunnskap om sentrale omgrep, problemstillingar og metodar i retorisk teori og analyse
- har oversyn over hovudliner i utviklinga av den retoriske tradisjonen frå antikken til i dag
- har kjennskap til retorisk analyse og retorisk forskning i utvalde fag

Dugleik:

Kandidaten kan reflektere over og arbeide sjølvstendig med retoriske problemstillingar, mellom anna

- nytte retoriske omgrep og fagspesifikk kunnskap på teoretiske og praktiske problemstillingar knytt til munnleg, skriftleg, visuell og multimodal kommunikasjon og formidling
- kan finne, vurdere og referere til kunnskap om retorikk på en faglig relevant måte
- formidle og reflektere over retorisk formidling i ulike sjangrar, medium og situasjonar

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan nytte sin kombinasjon av retoriikkemne og valfrie emne i vidare utdanning eller yrke
- kan kommunisere om viktige akademiske teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
- kan drøfte relevansen av retorikken på tvers av fagområde og for aktuelle problemstillingar.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse.

Innføringsemne

Det første semesteret av bachelorprogrammet i retorikk skal innehalde Examen philosophicum og minst eitt Examen facultatum-emne.

Desse emnene er tilrådde i programmet

- [EXPHIL-HFSEM](#) Examen philosophicum (10 stp.)
- [EXFAC00AS](#) Akademisk skriving (10 stp.)

Bachelorgraden kan innehalde maksimalt 10 studiepoeng Examen philosophicum og maksimalt 20 studiepoeng Examen facultatum.

Spesialisering

Bachelorprogrammet i retorikk skal innehalde ei fagleg spesialisering i retorikk på 90 studiepoeng (1 ½ år). Spesialiseringa er sett saman av tre obligatoriske emne på til saman 45 studiepoeng og tre valemne på til saman 45 studiepoeng. Eitt av valemna skal ha bacheloroppgåve som vurderingsform.

Dei obligatoriske emna er:

- [MEV1104](#) Retorikk og strategisk kommunikasjon (15 stp)
- [RET102](#) Klassisk retorikk (15 stp)

- [RET208](#) Praktisk argumentasjon (15 stp)

Valemne:

- [RET100](#) Innføring i retorikk (10 stp.)
- [RET202](#) Filosofi og retorikk (15 stp) eller [RET252](#) Filosofi og retorikk med bacheloroppgåve (15 stp)
- [RET205](#) Nordisk retorikk (15 stp) eller [RET255](#) Nordisk retorikk med bacheloroppgåve (15 stp)
- [RET206](#) Litteraturvitskapleg retorikk (15 stp)
- [RET209](#) Retorikk og interkulturell kommunikasjon (15 stp)
- [KUN209](#) Kunst, retorikk og lærdomsstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid (15 stp)
- [MEVI203](#) Medieretorikk (15 stp) eller [MEVI203B](#) Medieretorikk - bacheloroppgåve (15 stp)
- MEVI307 Visuell retorikk (15 stp)
- [RET250](#) Bacheloroppgåve i retorikk (15 stp)
- [PRAKTINF](#) Praktisk informasjonsarbeid (15 stp)

Også i emnet MEVI307 kan studentane velje å skrive bacheloroppgåve (sjå emneplanen for meir informasjon).

Tilrådde valemne

Det er tilrådd at studenten tar emnet [RET100](#) i sitt første semester.

Studenten kan, i tillegg til spesialiseringa, velje emne innafor andre fag som er relevante for studenten sine yrkesplanar eller vidare utdanning. Ein grad har normalt 60 frie studiepoeng (70 dersom studenten berre har 10 studiepoeng ex.fac).

Emne frå samarbeidsfaga filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitskap, medievitskap eller nordisk vil stø opp under spesialiseringa i retorikk. Sjå også «Grunnlag for vidare studium».

Rekkefølge for emne i studiet

Tilrådd progresjon i studiet:

- 1. semester (haust): Ex.phil. og ex.fac. og [RET100](#)
- 2. semester (vår): [MEVI104](#) og [RET102](#)
- 3. semester (haust): [RET208](#) og valemne i retorikk
- 4. semester (vår): Frie studiepoeng
- 5. semester (haust): Frie studiepoeng
- 6. semester (vår): Valemne i retorikk og valemne i retorikk med bacheloroppgåve.

Delstudium i utlandet

Ein kan ta delar av bachelorutdanninga som utvekslingsstudent i eit anna land. Du kan velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringane i programmet, eller for å ta frie studiepoeng i graden. Emna må førehandsgodkjennast av UiB.

Arbeids- og undervisningsformer

Bachelorprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes forelesingar, seminar og individuell rettleiing.

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Vurderingsformer

Gjennom programmet blir studentane prøvd på ulike måtar, til dømes ved mappevurdering, skuleeksamen, heimeeksamen, rettleia oppgåve og munnleg prøve.

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Karakterskala

Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

- 1) A-F, der F er stryk
- 2) Greidd/ikkje greidd

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Universitetet i Bergen tilbyr per i dag ikkje mastergrad i retorikk. Studentar som har ein bachelorgrad i retorikk frå Universitetet i Bergen kan søkje opptak til ein mastergrad ved andre lærestader, til dømes ved Universitetet i Oslo eller Københavns Universitet.

Nokre kombinasjonar av spesialiseringsemne og frie studiepoeng kan gi grunnlag for opptak til masterprogram ved Universitetet i Bergen. Kontakt studierettleiar for meir informasjon.

Relevans for arbeidsliv

Bachelorprogrammet i retorikk gir både generelle allmennkunnskapar som kan nyttast i ei rekkje yrkesmessige samanhengar og spesialkunnskap innan formidling og kommunikasjon. Studiet gir allmenn kompetanse i å analysere og vurdere argumenterende og kommunikativ språkbruk. Dette er kunnskap og kompetanse som er nyttig innan offentlig forvaltning, informasjons- og kommunikasjonsarbeid, undervisning, reklame, journalistikk med meir.

Ved påbygging til mastergrad får studenten kvalifikasjonar for forskning, formidling og undervisning på høgare nivå.

Evaluering

Programmet blir kontinuerleg evaluert av programsensor, i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB.

Evaluering av enkeltemne som inngår i kursdelen, er omtala i emneplanane.

Programansvarleg

Programstyret for retorikkprogrammet har ansvar for fagleg innhald, oppbyggjing av studiet og kvaliteten på studieprogrammet.

Programstyret er sett saman av representantar for samarbeidsinstitutta ved UiB: Institutt for filosofi og førstesemesterstudium, Institutt for informasjons- og medievitskap og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium.

Programansvarlig/leder av programstyret: Hans Marius Hansteen (Institutt for filosofi og førstesemesterstudium) Kontakt: hans.hansteen@uib.no

Administrativt ansvarleg

Institutt for filosofi og førstesemesterstudium

E-post: studierettleiar@fof.uib.no

Institutt for filosofi og førstesemesterstudium
Programstyret i retorikk

19.11.2021

Dato og tid: 16.11.2021, kl. 11:15 – 16:00

Til stades: Hans Marius Hansteen, Ståle Melve, Steinar Bøyum, Jens E. Kjeldsen, Paola M. de Cuzzani
Forfall/ikkje til stades: Gjert F. Vestrheim, rep. frå fagutvalet i retorikk

Referat frå møte i Programstyret i retorikk 16.11.2021

Bakgrunnen for møtet var at Det humanistiske fakultet i brev til Institutt for filosofi og førstesemesterstudium av 1.9.2021 (ePhorte 2021/6493) bad om førebuing av mogleg nedlegging av bachelorprogrammet i retorikk. Initiativet har mellom anna bakgrunn i at FoF ikkje ynskjer å behalda ansvaret for programmet når det ikkje har fått tilført administrative og faglege ressursar til dette.

Sak 1 Vurdering av mogleg nedlegging av Bachelorprogrammet i retorikk

Programstyreleiar gjekk gjennom sitt notat *vurdering av mulig nedleggelse av BA-programmet i retorikk* av november 2021 som gjer reie for historikken som ligg bak den moglege nedlegginga av BAHF-RET. Bøyum supplerte historikken frå FoF sin ståstad, som starta med eit møte våren 2019 der FoF, representantar frå fakultetet og dåverande visedekan for utdanning deltok. Konklusjonen i dette møtet var at FoF ikkje kan drive programmet vidare utan at det blir tilført faglege og administrative ressursar. Våren 2021 var framleis ikkje desse betingelsane oppfylt.

Programstyret må følgjeleg ta stilling til to spørsmål som notatet skisserer avslutningsvis:

1. Finnes det alternativ til nedlegging av programmet? Er det mogleg og ønskjeleg å overføre det faglege og administrative ansvaret for programmet til eit av dei samarbeidande institutta?
2. Dersom programmet ikkje blir videreført: Er det mogleg og ønskjeleg å etablere ein eller fleire retorikkfaglege fordjupingar/studieretningar ved andre, eksisterande bachelorprogram?

Ad 1. kunne Kjeldsen opplyse om at det er interesse ved INFOMEDIA om å overta programmet, men bemerka at prosessane kun er i startfasa. UUI ved INFOMEDIA skal den 24.11.21 ha møte der ressursbruk, struktur av program etc. ved ei ev. overtaking skal bli diskutert.

Programstyret føreslo etter drøfting at INFOMEDIA går vidare med sonderingar med henblikk på overføring av fagleg og administrativt ansvar av programmet til SV/ INFOMEDIA.

FoF vil vere både positive til dette og på "tilbydarsida" med sine eksisterande retorikk-emne.

Forslag til tidsplan for prosess for nedlegging er følgeleg lagt på is inntil det kjem fram nye avklaringar.

Avslutningsvis tilrår programstyret at INFOMEDIA rådfører seg med UiB sitt kvalitetssystem for utdanning (systembeskrivelsen) i det ev. vidare utviklingsarbeidet.

2) Gjennomgang av revidert 5-årig programevaluering

Programstyret slutta seg til programstyreleiar sine revideringar og rapporten som heilheit blir no sendt vidare til instituttleiinga for endeleg godkjenning.

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudium

Referanse

2021/6493-INGHA

Dato

1.9.2021

Førebuing til mogleg nedlegging av BAHF-RET - bachelorprogram i retorikk

Det humanistiske fakultet arrangerte dialogmøte med institutta i april 2021. I dialogmøtet med Institutt for filosofi og førstesemesterstudium (FoF) 8.april, tok instituttet opp at ein ønskte ei nærare drøfting om bachelorprogrammet i retorikk med fakultetsleiinga. Ei slik drøfting fann stad i oppfølgingsmøte mellom fakultet og institutt 30. april. Møtet konkluderte med at fakultetet skulle legge ein tidsplan for nedlegging av programmet.

Vedlagt er eit utkast til tidsplan for nedlegging av BAHF-RET. Ifølge planen vert siste opptak til programmet hausten 2022 og programmet lagt ned frå 2023.

Fakultetet ber med dette om at FoF syter for at det vert arrangert eit møte i programstyret for bachelorprogram i retorikk, då programstyret er eit høveleg startpunkt for ein mogleg nedleggingsprosess..

Venleg helsing

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
seksjonssjef

Vedlegg: Tidsplan for nedlegging av BAHF-RET

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Nedlegging av BAHF-RET, bachelorprogram i retorikk.

Bakgrunn:

- 1) Rapport fra programsensor Hanne Roer, 27.5.2017, ePhorte 2015/790-16
- 2) Vedtak i instituttrådet ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium, sak 2019-06, møte 11.4.2019: *Instituttleder gir melding til HF om at FOF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes*
- 3) 5-årig programevaluering 2020 (vurdert i studiekvalitetskomiteen og behandlet i fakultetsstyret, sak 41/21, møte 15.6.21)
- 4) Dialogmøte mellom fakultet og institutt 8. april 2021 og oppfølgingsmøte 30. april

Forslag til tidsplan for prosess ved HF

2021

Uke 35 Brev fra fakultetet til FoF

- Ber om at det arrangeres møte i programstyret for BAHF-RET

8.9. 2021

- Studiestyret:
 - Muntlig informasjon om igangsatt prosess om nedlegging

September 2021

- Møte i programstyret:
 - Det bør være full representasjon fra:
 - samarbeidende fagmiljø
 - samarbeidende fakultet
 - studentrepresentanter
 - Agenda: Vurdere/forberede nedlegging av programmet
 - Gjennomført 5-årig programevaluering bør drøftes, hvis ikke dette er gjort allerede
 - Det skal tas referat fra møtet
- Skriftlig informasjon om videre prosess ut til samarbeidende fagmiljø, fakultet og studenter

Oktober eller desember

- Behandling i studiestyret
- Behandling i fakultetsstyret

2022

Høsten 2022

- Fakultetet sender søknad om nedlegging
- Behandling i utdanningsutvalget
- Behandling i universitetsstyret

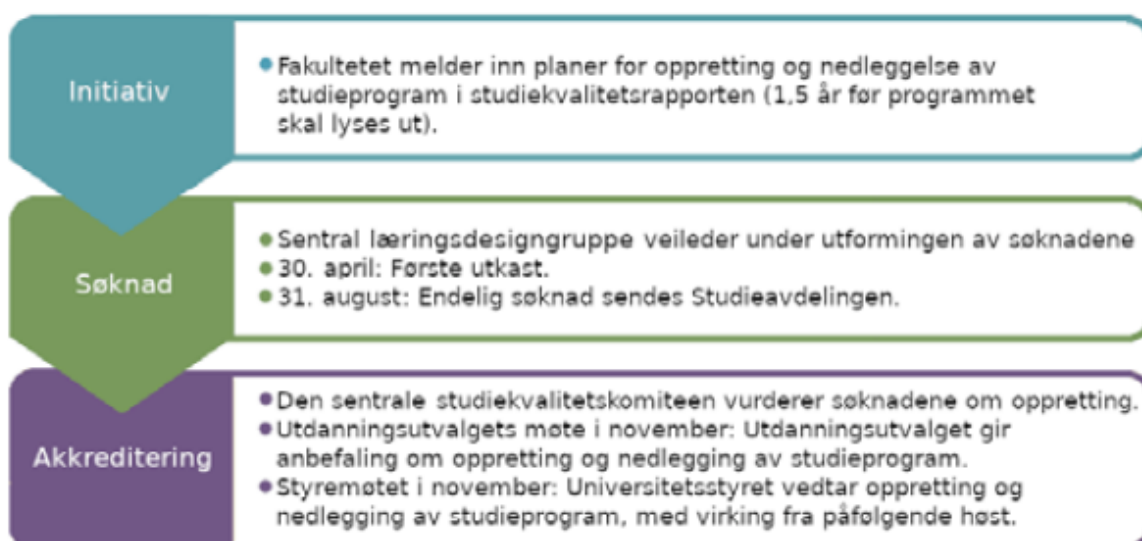
I henhold til denne planen blir siste opptak av studenter på programmet høsten 2022. Alle studenter som har begynt på utdanningen vil få fullføre studieløpet og ferdigstille utdanningen. En nedlegging innebærer dermed i første omgang at det ikke tas opp nye studentkull etter 2022. Programmet og emnene er i praksis lagt ned først når det ikke lenger er studenter igjen på programmet.

Prosess for nedlegging av studieprogram i henhold til UiBs kvalitetssystem – systembeskrivelsen:

<https://www.uib.no/studiekvalitet/134145/kvalitetssystem-utdanning-ved-uib>

Saksgang ved oppretting og nedlegging av studieprogram

- Fakultetet melder inn i **mars** hvert år hvilke studieprogram de ønsker å opprette og legge ned.
- Fakultetet oversender søknad om oppretting og nedlegging av studieprogram til Studieavdelingen.
- Utdanningsutvalget gir anbefaling om oppretting og nedlegging av studieprogram til universitetsstyret. Universitetsstyret fatter endelig vedtak om oppretting og nedlegging i **november**, med tidligst oppstart av studieprogrammet høstsemesteret påfølgende år.

For tverrfakultære program gjelder følgende retningslinjer:

<https://www.uib.no/studiekvalitet/134145/kvalitetssystem-utdanning-ved-uib#vedlegg-2-retningslinjer-nbsp-tverrfakult-re-program>:

Samarbeidet kan sies opp med virkning for neste opptakskull etter vedtak om nedlegging i Universitetsstyret året før. Miljøer som ønsker å trekke seg fra samarbeidet, må gi melding om dette i god tid før det ansvarlige fakultetet melder ønske om nedlegging i studiekvalitetsmeldingen året før.

Programstyret/fakultetet skal sørge for at studenter som allerede er tatt opp på programmet, får fullføre dette.
